

**พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
และนักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) จังหวัดอุดรธานี ปี 2556**

**THE HIV-INFECTED RISK, ABOUT AIDS IN SECONDARY GRADE 5 BOYS
AND VOCATIONAL BOYS IN UTTARADIT , 2013**

อมรรัตน์ จันท์สุข ส.ม.

Amonrat Chansuk M.P.H

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี

Uttaradit Provincial Health Office

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี และความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ เก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มนักเรียนชายมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 362 คนและนักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) จำนวน 386 คน ของจังหวัดอุดรธานี ปี 2556 กลุ่มตัวอย่างได้จากวิธีสุ่มอย่างเป็นระบบ (Systematic Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามตอบด้วยตนเองโดยไม่ต้องระบุชื่อ ที่อยู่ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนชายมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) มีพฤติกรรมดังนี้คือ เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว ร้อยละ 22.1 และ 32.9 ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 52.0 และ 48.8 เคยใช้สารเสพติดก่อนร่วมเพศครั้งล่าสุด ร้อยละ 17.3 และ 18.9 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนร่วมเพศครั้งล่าสุด ร้อยละ 41.9 และ 43.4 มีเพศสัมพันธ์โดยได้รับสิ่งตอบแทน ร้อยละ 31.0 และ 14.9 ตามลำดับ นักเรียนชาย 2 กลุ่ม มีความรู้ถูกต้องตามเกณฑ์ UNGASS โดยตอบถูกต้อง 5 ข้อ ร้อยละ 25.8 และ 12.8 และตอบถูกต้อง 6 ข้อ ร้อยละ 17.7 และ 8.3 ตามลำดับ ด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมเอดส์ พบว่า นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เคยตรวจเลือดหาการติดเชื้อเอชไอวีโดยสมัครใจ ร้อยละ 19.8 ซึ่งน้อยกว่า นักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) ที่พบสูงถึง ร้อยละ 34.5 นอกจากนี้พบว่า นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีน้อยกว่านักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2)

คำสำคัญ: การติดเชื้อเอชไอวี, พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี

ABSTRACT

This study was a descriptive epidemiological study. The propose of the study was to study the risk of HIV infection, knowledge and attitudes about AIDS The primary data collected in the male students grade 5, 362 samples and Vocational Education,386 samples of Uttaradit year 2556 as well as compare the behavior of the students within the two groups. Sample systematically (Systematic sampling) tool was used a questionnaire answered by themselves, without the name, address (Self -administered Questionnaire) were analyzed by utilizing descriptive statistics, frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the student enrollments in Uttaradit. Behavior at risk for HIV infection among male students in Secondary 5 and Uttaradit Province Student enrollments used to have sexual intercourse 22.1 and 32.9 percent, using a condom when having sex for the first time 52.0 and 48.8 percent respectively. For drug abuse before sexual intercourse and alcohol drinks before sexual intercourse were reported 17.3 and 18.9 percent respectively. For drinks before sexual intercourse were reported 41.9 and 43.4 percent. Sexual intercourse with getting something in return were reported 31.0 and 14.9. Respectively on the correct knowledge about AIDS. Secondary Grade 5 student knowledge questions correctly based on the UNGASS correctly answer five questions correctly answered 25.8 percent and 17.7 percent to 6 items . Which is more than a group of male students Vocational Education Uttaradit to the correct answers to five items and six items 12.8 and 8.3 percent respectively on the practice about AIDS? Male student enrollments have been tested for HIV infection by 34.5 percent over voluntary student group class 5 were voluntarily tested for HIV infection by 19.8 percent.

Keywords: HIV infection, Risky behaviors for HIV infection.

บทนำ

โรคเอดส์เป็นปัญหาสังคมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของคนทุกระดับ และนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น ผลกระทบของโรคเอดส์ได้แสดงให้เห็นว่าไม่มีเส้นแบ่งพรมแดนใดที่กั้นขวาง ทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม⁽¹⁾ ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์อย่างรุนแรง โดยเฉพาะจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิงโดยไม่มีการป้องกัน⁽²⁾

จากรายงานสถานการณ์โรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการ จากสถานบริการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทย ตั้งแต่ เดือนกันยายน 2527 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2556 จำนวนทั้งสิ้น 376,695 ราย เสียชีวิตแล้ว จำนวน 98,721 ราย พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่มีปัจจัยเสี่ยงจากเพศสัมพันธ์สูงสุด และส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 15 –59 ปี ซึ่งอยู่ในวัยแรงงานและวัยเจริญพันธุ์ เมื่อพิจารณาถึงระยะเวลาตั้งแต่รับเชื้อเอชไอวีจนกระทั่งแสดงอาการป่วยในคนไทยใช้เวลาประมาณ 7 ปี⁽³⁾ ซึ่งเมื่อนับย้อนหลังแสดงว่าผู้ป่วยเหล่านี้น่าจะได้รับเชื้อมาตั้งแต่ช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยอยากรู้อยากลองมีความคึกคะนอง มีการเปลี่ยนแปลงทางฮอร์โมนและสรีระร่างกาย ตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เช่น อิทธิพลของเพื่อน สื่อโป๊ต่าง ๆ ที่เผยแพร่อย่างอิสระ สถานเริงรมย์นานาชนิดที่เอื้ออำนวยต่อการมีเพศสัมพันธ์โดยขาดการควบคุมตนเอง ส่งผลให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย นำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีในเวลาต่อมา

สำหรับจังหวัดอุดรดิตถ์ จากรายงาน AIDS OI สถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มี

อาการที่ได้รับรายงานจากสถานบริการทั้งภาครัฐและเอกชนตั้งแต่ เดือนกันยายน 2527 ถึง เดือนตุลาคม 2556 สะสมรวมทั้งสิ้น 1,995 ราย และมีผู้เสียชีวิตจำนวน 419 ราย กลุ่มอายุที่พบป่วยมากเป็นกลุ่มวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง 25–39 ปี จำนวน 1,454 ราย (ร้อยละ 72.9) พบในกลุ่มเยาวชนอายุ 15–24 ปี จำนวน 470 ราย (ร้อยละ 23.6) ปัจจัยเสี่ยงพบสูงสุดจากเพศสัมพันธ์ร้อยละ 73.5⁽⁴⁾ และจากการสำรวจพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีของจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากการมีเพศสัมพันธ์ที่อายุน้อยลงของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดอุดรดิตถ์ ในปี พ.ศ.2551 อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เท่ากับ 8 ปี ในปี 2553 นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยที่สุดที่ 7 ปี ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีเช่นเดียวกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ปี 2551 เท่ากับร้อยละ 49.6 ปี 2553 ลดลงเหลือ ร้อยละ 46.5 ส่วนนักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) จังหวัดอุดรดิตถ์ มีแนวโน้มเคยมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น โดยปี 2551 เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 19.7 ปี 2556 มีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 32.9 อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ 9 ปี ในปี 2553 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยที่สุดที่ 7 ปี⁽⁵⁾ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีเช่นเดียวกัน ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าเยาวชนของจังหวัดอุดรดิตถ์ยังคงมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัยสมควรที่จะต้องเฝ้าระวัง ดังนั้นงานกามโรคและโรคเอดส์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ จึงได้ศึกษาพฤติกรรม การมีเพศสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอชไอวีใน

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชาย
อาชีวศึกษา(ปวช.2) จังหวัดอุตรดิตถ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ
เอชไอวีและความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนชาย
มัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชายอาชีวศึกษา
(ปวช.2) จังหวัดอุตรดิตถ์ ปี 2556

อุปกรณ์และวิธีการ

การศึกษานี้ ใช้ข้อมูลจากระบบการเฝ้า
ระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี
(Behavioral Surveillance System) กลุ่มนักเรียน
ชายมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 362 คนและนักเรียน
ชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) จำนวน 386 คน ของจังหวัด
อุตรดิตถ์ โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ

(Systematic Sampling) เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
คือ แบบสอบถามมาตรฐานที่สำนักระบาดวิทยา
กรมควบคุมโรค ที่ตอบด้วยตนเองโดยไม่ต้องระบุ
ชื่อ ที่อยู่ และได้ผ่านการทดสอบคุณภาพแล้ว แยก
เป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากร
ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพการมีเพศสัมพันธ์ ส่วนที่ 3
ประสิทธิภาพการใช้สารเสพติดและการดื่มเครื่องดื่ม
ที่มีแอลกอฮอล์ ส่วนที่ 4 การเข้าถึงบริการตรวจหา
เชื้อเอชไอวี และ ส่วนที่ 5 ความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับ
โรคเอดส์ ทำการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 1 – 30
มิถุนายน 2556 โดยใช้แบบสอบถาม และจัดการ
บันทึกข้อมูล โดยใช้โปรแกรม Epi info วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอเป็นค่าแจก
แจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของประชากร

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะทั่วไป

คุณลักษณะทั่วไป	นักเรียนชาย ม.5		นักเรียนชาย ปวช.2	
	n (362)	ร้อยละ	n (386)	ร้อยละ
อาศัยอยู่กับบิดา มารดา	253	69.9	266	68.9
อาศัยอยู่กับบิดา หรือมารดาคนเดียว	47	13.0	47	12.2
อาศัยอยู่กับเพื่อน	3	0.8	1	0.2
อาศัยอยู่กับแฟน	0.0	0.0	10	2.6
อาศัยอยู่กับญาติ (ลุง, ป้า, น้า, อา)	24	6.6	41	10.6
อยู่คนเดียว	1	0.3	3	0.8
อาศัยอยู่กับอื่น ๆ (ปู่, ย่า, ตา, ยาย, พี่สาว, พี่ชาย)	34	9.4	18	4.7

จากตาราง 1 พบว่า การอยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างกับครอบครัว ทั้ง 2 กลุ่ม มีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา และมารดามากที่สุด รองลงมา จะอยู่กับบิดาหรือมารดาคนเดียว

ส่วนที่ 2 ประสพการณ์การมีเพศสัมพันธ์

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่าง

การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก	นักเรียน ม.5 ชาย		นักเรียน ปวช.2 ชาย	
	n (362)	ร้อยละ	n (386)	ร้อยละ
เคยมีเพศสัมพันธ์	80	22.1	127	32.9
การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก	42	52.0	62	48.8
อายุต่ำสุดที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (จำนวน)	12 ปี (2 คน)		13 ปี (3 คน)	
อายุสูงสุดที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (จำนวน)	17 ปี (9 คน)		18 ปี (1 คน)	
อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ ครั้งแรก	15.4		15.3	

จากตาราง 2 พบว่า ประสพการณ์การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนที่น้อย

และในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ ใน 2 กลุ่มนี้ พบว่า มีการใช้ถุงยางอนามัยในสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย เช่นกัน

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา ของนักเรียนชาย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) จ.อุตรดิตถ์ ปี พ.ศ. 2556

พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์	นักเรียนชาย ม.5		นักเรียนชาย ปวช.2	
	n (80)	ร้อยละ	n (127)	ร้อยละ
ปัจจุบันมีแฟนที่อยู่กันด้วยกัน	52	65.0	105	82.7
บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยในรอบปีที่ผ่านมา(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)				
- มีเพศสัมพันธ์กับแฟน	60	75.0	112	88.2
- มีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่น	13	16.3	39	30.7
- มีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการทางเพศ	10	12.5	11	8.7
- มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน	5	6.3	0.0	0.0
การใช้ถุงยางอนามัยในรอบปีที่ผ่านมา(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)				
- ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับแฟน	55	68.8	103	81.1
- ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับหญิงอื่น	12	15.0	34	26.8
- ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับหญิงขายบริการทางเพศ	8	10.0	8	6.3
- ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับเพศเดียวกัน	5	6.3	0.0	0.0
การมีเพศสัมพันธ์โดยได้รับสิ่งของตอบแทน	12	14.9	40	31.0

จากตาราง 3 พบว่า พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมาของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชายอาชีวศึกษา

(ปวช.2) มีเพศสัมพันธ์กับแฟนตนเองมากที่สุด และในจำนวนนี้ พบว่า มีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับแฟนตนเองมากที่สุด เช่นกัน

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละแหล่งถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุดของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) จ.อุตรดิตถ์ ปี พ.ศ. 2556

แหล่งถุงยางอนามัยที่ใช้ครั้งล่าสุด	นักเรียนชาย ม.5		นักเรียนชาย ปวช.2	
	n (80)	ร้อยละ	n (127)	ร้อยละ
พกติดตัว	27	33.8	79	62.2
ซื้อจากร้านขายยา	22	27.5	29	22.8
ซื้อจากร้านสะดวกซื้อ	23	28.8	38	29.9
ซื้อจากห้างสรรพสินค้า	0	0.0	6	4.7
สถานบริการเตรียมไว้	3	3.8	14	11.0
คู่นอนเตรียมมา	5	6.3	7	5.5
สถานีอนามัย, โรงพยาบาล	4	5.0	1	0.8
พี่/ผู้ปกครอง	1	1.3	0	0.0

จากตาราง 4 พบว่า แหล่งถุงยางอนามัย ที่นำมาเพื่อการมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุด ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่นักเรียนพกถุงยางอนามัยติดตัวไป

ด้วยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ซื้อจากร้านขายยา และร้านสะดวกซื้อ ตามลำดับ

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของเหตุผลที่ไม่สวมถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

เหตุผลที่ไม่สวมถุงยางอนามัย	นักเรียนชาย ม.5		นักเรียนชาย ปวช.2	
	n (80)	ร้อยละ	n (127)	ร้อยละ
หาถุงยางอนามัยไม่ทัน	49	61.3	83	65.4
ไม่รู้จะหาถุงยางอนามัยจากที่ไหน	17	21.3	20	15.7
ถุงยางอนามัยมีราคาแพง	4	5.0	14	11.0
เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่ต้องใช้	5	6.3	10	7.9
ไม่เคยรู้วิธีสวมถุงยางอนามัย	1	1.3	3	2.4
ไว้วางใจกันและกัน	24	30.0	63	49.6
คู่นอนปฏิเสธไม่ยอมใส่	2	2.5	15	11.8

ตาราง 5 ต่อ

เหตุผลที่ไม่สวมถุงยางอนามัย	นักเรียนชาย ม.5		นักเรียนชาย ปวช.2	
	n (80)	ร้อยละ	n (127)	ร้อยละ
ตนเองปฏิเสธไม่ยอมใส่	4	5.0	13	10.2
ยุ่งยากในการใส่ถุงยาง หรือไม่สะดวก	7	8.8	18	14.2
ใส่แล้วความสุขลดลง	11	13.8	30	23.6
เมาไม่ได้สติ	24	30.0	34	26.8
ขนาดถุงยางอนามัยเล็กหรือใหญ่เกินไป	13	16.3	14	11.0
ใช้วิธีคุมกำเนิด เช่น ยาเม็ด ยาฉีด เป็นต้น	14	17.5	36	28.3
คู่นอนหลังภายนอก	13	16.3	17	13.4
มีอาการแพ้ หรือ ระคายเคือง	2	2.5	1	0.8
เมื่อสวมถุงยางอนามัย				

จากตาราง 5 เหตุผลที่ไม่สวมถุงยางอนามัย เมื่อมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาของนักเรียน ทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ส่วนใหญ่หาถุงยางอนามัยไม่ทันมากที่สุดเหมือนกันทั้งสองกลุ่ม รองลงมา คือ มี

ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และ อยู่ในอาการมึนเมา ไม่ได้สติ ส่วนกรณีอื่นๆ มีสัดส่วนที่ต่ำกว่าและใกล้เคียงกัน

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของวิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ ในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุด ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์	นักเรียนชาย ม.5		นักเรียนชาย ปวช.2	
	n (80)	ร้อยละ	n (127)	ร้อยละ
ใช้ถุงยางอนามัยชาย	68	85.0	95	74.8
ใช้ถุงยางอนามัยสตรี	3	3.8	4	3.1
ใช้ยาฉีดคุมกำเนิด	3	3.8	14	11.0
ใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด	26	32.5	56	44.1
ใช้ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน	20	25.0	29	22.8
นับระยะปลอดภัย	14	17.5	25	19.7
หลังภายนอก	23	28.8	58	45.7
ไม่ได้ใช้วิธีป้องกันการตั้งครรภ์	6	7.5	2	1.6

จากตาราง 6 วิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ ในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุด ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาของ นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ส่วนใหญ่ใช้ถุงยางอนามัย

ชายเหมือนกันทั้งสองกลุ่ม รองลงมาคือใช้ยาเม็ด คุมกำเนิด

ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการใช้สารเสพติด และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ตาราง 7 การเคยใช้สารเสพติดและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในปีที่ผ่านมาของนักเรียนชายชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) จังหวัดอุดรธานี ปี พ.ศ. 2556

การเคยใช้สารเสพติดและเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์	นักเรียนชาย ม.5		นักเรียนชาย ปวช.2	
	n (362)	ร้อยละ	n (386)	ร้อยละ
เคยลองใช้สารเสพติด				
เคย	116	32.0	176	45.7
ไม่เคย	246	68.0	210	54.3
ชนิดของสารเสพติดที่นักเรียนเคยใช้(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)				
เหล้า ไวน์ เบียร์	68	59.35	110	62.5
บุหรี่	35	30.2	73	41.5
ยาบ้า	7	6.0	18	10.2
กาว, ทินเนอร์	5	4.3	16	9.1
กัญชา	12	10.3	30	17.0
ฝิ่น	2	1.7	7	4.0
ยาเค	2	1.7	8	4.5
ยาอี	2	1.7	9	5.1
กระท่อม	9	7.8	12	6.8
อื่นๆ	2	1.7	2	1.1
ใช้สารเสพติดก่อนร่วมเพศครั้งสุดท้าย	20	17.3	33	18.9
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนร่วมเพศครั้งสุดท้าย	48	41.9	76	43.4

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนชายชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 เคยลองใช้สารเสพติดในสัดส่วนที่
สูงกว่า นักเรียนชาย ปวช.2 ส่วนสารเสพติดที่เคยใช้

มากที่สุด พบว่า ทั้ง 2 กลุ่มคล้ายคลึงกัน คือ
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รองลงมาคือ สูบบุหรี่

ส่วนที่ 4 การเข้าถึงบริการตรวจหาเชื้อเอชไอวี

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละการเข้าถึงบริการตรวจหาเชื้อเอชไอวีของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 5 และนักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) จังหวัดอุดรธานี ปี พ.ศ. 2556

การเข้าถึงบริการตรวจหาเชื้อเอชไอวี	นักเรียน ม.5 ชาย		นักเรียน ปวช.2 ชาย	
	n (362)	ร้อยละ	n (386)	ร้อยละ
การเคยตรวจหาเชื้อเอชไอวีโดยสมัครใจ				
เคย	72	19.8	133	34.5
ไม่เคย	290	80.2	253	61.4

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนชายทั้ง 2 กลุ่ม เข้าถึงบริการตรวจหาเชื้อเอชไอวีในสัดส่วนค่อนข้างน้อย

ส่วนที่ 5 ความรู้ ทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบคำถามความรู้ เกี่ยวกับโรคเอดส์รายประเด็นได้ถูกต้อง

ประเด็นข้อคำถามความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	นักเรียนชาย ม.5		นักเรียนชาย ปวช.2	
	n (362)	ร้อยละ	n (386)	ร้อยละ
1.การมีคู่นอนเพียงคนเดียวที่เป็นผู้ไม่มีเชื้อเอชไอวี/เอดส์และไม่มีคู่นอนคนอื่น ลดความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ได้	127	35.1	110	28.5
2.การสวมถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศสัมพันธ์ลดความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ได้	160	41.9	178	46.1
3.คนที่ดูสุขภาพแข็งแรง มีเชื้อเอชไอวี/เอดส์ได้	101	27.9	85	22.0
4.คนติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ได้ จากการถูกขูด	130	35.1	98	25.4
5.คนติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ได้ จากการกินอาหารร่วมกับผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์	85	23.5	80	20.7
6.โรคเอดส์เป็นแล้วรักษาให้หายขาดได้	112	30.9	98	25.4
7.ยาคุมฉุกเฉินใช้ป้องกันโรคเอดส์ได้	95	26.2	87	22.5
8.โรคเอดส์สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน	58	16.0	42	10.9
9.การล้างอวัยวะเพศหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ ป้องกันการติดเชื้อเอดส์ได้	68	18.8	44	11.4

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบคำถาม ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ถูกต้องมากที่สุด คือ เรื่อง การสวมถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศสัมพันธ์ลด ความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ได้ รองลงมา ได้แก่ การมีคู่นอนเพียงคนเดียวที่เป็นผู้ไม่มีเชื้อเอช ไอวี/เอดส์และไม่มีคู่นอนคนอื่น ลดความเสี่ยงใน การติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ได้ และ คนไม่สามารถติด เชื้อเอชไอวี/เอดส์ได้ จากการถูกขู่กัก ในทางตรงกัน ข้าม ข้อคำถามที่นักเรียนทั้งสองกลุ่มตอบถูกน้อย ที่สุด คือ เรื่อง โรคเอดส์สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน และความรู้ เข้าใจที่ว่าการล้างอวัยวะเพศหลังจากการ มีเพศสัมพันธ์ ป้องกันการติดเชื้อเอดส์ได้

สรุปและวิจารณ์

จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประเภทต่าง ๆ มากกว่าหนึ่ง ประเภท ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอน ประเภทต่าง ๆ ต่ำ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีน้อยกว่า กลุ่มนักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) โดยข้อมูลที่ ศึกษาพบว่า นักเรียนชายอาชีวศึกษา(ปวช.2) เคยมี เพศสัมพันธ์แล้ว ร้อยละ 32.9 ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมี เพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 48.8 เคยมีเพศสัมพันธ์ โดยได้รับสิ่งของตอบแทน ร้อยละ 31.0 ส่วนกลุ่ม นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เคยมีเพศสัมพันธ์ แล้ว ร้อยละ 22.1 ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ครั้งแรก ร้อยละ 52.0 เคยมีเพศสัมพันธ์โดยได้รับ สิ่งของตอบแทน ร้อยละ 14.9 ผลการศึกษานี้มีทั้งที่ สอดคล้องและแตกต่างกับผลการเฝ้าระวังพฤติกรรม ที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มนักเรียน ประเทศไทย พ.ศ. 2556 ของกิริติกานต์ กลัดสวัสดิ์ และคณะ⁽⁶⁾ กล่าวคือ ข้อค้นพบที่มีความสอดคล้อง

กัน ได้แก่ นักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) มี พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีมากกว่ากลุ่ม นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยข้อค้นพบจาก การศึกษา พบว่า นักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) เคย มีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 44.0 ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมี เพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 51.4 เคยมีเพศสัมพันธ์ โดยได้รับสิ่งของตอบแทน ร้อยละ 3.6 ส่วนกลุ่ม นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เคยมีเพศสัมพันธ์ แล้ว ร้อยละ 24.7 โดยใช้ถุงยางอนามัยขณะมี เพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 51.5 และเคยมี เพศสัมพันธ์โดยได้รับสิ่งของตอบแทน ร้อยละ 1.4 ในทางตรงกันข้ามพฤติกรรมที่พบว่าแตกต่างและ เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนชายทั้ง 2 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบกับข้อค้นพบระดับประเทศไทย คือ การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของ กลุ่มนักเรียนชายอาชีวศึกษา(ปวช.2) จังหวัด อุตรดิตถ์ พบไม่ถึง ร้อยละ 50.0 และการเคยมี เพศสัมพันธ์โดยได้รับสิ่งของตอบแทนของนักเรียน ทั้งสองกลุ่มของประเทศไทยในปี 2556 รวมกัน เท่ากับ ร้อยละ 5.0 ซึ่งยังต่ำกว่าการเคยมีเพศสัมพันธ์ โดยได้รับสิ่งของตอบแทนของกลุ่มนักเรียนชาย อาชีวศึกษา(ปวช.2) จังหวัดอุตรดิตถ์ ปี 2556 ที่พบสูง ถึง ร้อยละ 31.0 และเมื่อย้อนไปดูข้อมูลตั้งแต่เริ่ม ดำเนินการเฝ้าระวังในกลุ่มนักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) ในจังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า แนวโน้มการเคย มีเพศสัมพันธ์โดยได้รับสิ่งของตอบแทนของกลุ่ม นักเรียนชายอาชีวศึกษา(ปวช.2)จังหวัดอุตรดิตถ์ เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง โดยในปี 2548 นักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) ในจังหวัดอุตรดิตถ์ เคยมีเพศสัมพันธ์โดยได้รับสิ่งของตอบแทน ร้อยละ 20.1 ปี พ.ศ.2551 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 41.2⁽⁴⁾ ซึ่งจากการ สัมภาษณ์เจาะลึกในกลุ่มนักเรียน / นักศึกษาบางกลุ่ม

พบว่า สาเหตุเกิดจากนักเรียน / นักศึกษาบางคนชอบเลียนแบบเพื่อน ต้องการเงินซื้อของใช้บางอย่างที่มีราคาแพงเพื่อให้ทัดเทียมกับเพื่อนที่มีฐานะทางการเงินดี เช่น โทรศัพท์มือถือ, เสื้อผ้า, เครื่องใช้ส่วนตัว ฯลฯ และข้อมูลจากรายงาน บสศ. ของงานยาเสพติด พบว่า อัตราการติดยาเสพติดในเยาวชนอายุน้อยกว่า 20 ปี แนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2551 พบร้อยละ 0.21 ปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 1.44⁽⁴⁾

จากผลการศึกษาด้านความรู้ ทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์ ที่ถูกต้องตามตัวชี้วัด UNGASS 5 ข้อ ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม พบว่า นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตอบคำถามที่ถูกต้องตามตัวชี้วัด UNGASS 5 ข้อ ร้อยละ 25.8 ในขณะที่นักเรียนชายอาชีวศึกษา (ปวช.2) ตอบคำถามที่ถูกต้องตามตัวชี้วัด UNGASS 5 ข้อ เพียงร้อยละ 12.8 ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนทั้งสองกลุ่มของประเทศไทยที่พบว่า ตอบคำถามถูกต้องตามเกณฑ์ UNGASS 5 ข้อ ร้อยละ 28.6 และ ร้อยละ 28.7 ตามลำดับ จากข้อค้นพบสำคัญอีกประเด็นหนึ่ง คือ นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ที่เร็วขึ้น แต่ไม่สามารถเข้าถึงความรู้ที่สำคัญในการป้องกันตัวเองจากภาวะคุกคามทางสุขภาพ ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากผลของคะแนนความรู้เกี่ยวกับเอดส์ และมีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยที่ค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็นถึงความ

เอกสารอ้างอิง

1. เมธิ จันทร์จารุภรณ์, สุธิดา รัตนวณิชช์พันธ์, การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างประชาชน. กรุงเทพฯ:บริษัทสุขุมจำกัด; มปป.
2. วิวัฒน์ โรจนพิทยากร, โครงการถุงยางอนามัย 100 %: มาตรการป้องกันโรคเอดส์ในประเทศไทย กรุงเทพฯ: กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข; 2538.

จำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องหาแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน เพศศึกษา และมาตรการป้องกันเอดส์ในโรงเรียน (School Based HIV Prevention Program) เป็นมาตรการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

1. จังหวัดอุดรธานี ควรกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ ตลอดจนส่งเสริมการสอนเพศศึกษาแก่เด็กและเยาวชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยเฉพาะสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาให้มีบริการให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเกี่ยวกับสัมพันธ์ทางเพศตรงข้าม เพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
3. ควรมีนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานเรื่องเครื่องจำหน่ายถุงยางอนามัยหรือการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยในหลายรูปแบบ และกระตุ้นให้เกิดขึ้นในทุกพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล และเครือข่าย เยาวชนในพื้นที่ ไม่ควรจำกัดเฉพาะหน่วยงานสาธารณสุขเท่านั้น

3. งานระบาดวิทยาโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กลุ่มพัฒนาระบบและมาตรฐานงานระบาด. แนวทางการเฝ้าระวังการติดเชื้อเอชไอวี พ.ศ. 2556 สำนักระบาดวิทยา กรม ควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข; 2556

4. งานกามโรคและโรคเอดส์ กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์.
การเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี
กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (เอกสารอัดสำเนา) ;
2556.
- 5.งานกามโรคและโรคเอดส์ กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์. ผลการเฝ้าระวัง
พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีกลุ่มนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และกลุ่ม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 2 (เอกสารอัดสำเนา) ; 2553.
6. กิริติกานต์ กลัดสวัสดิ์ และคณะ. การเฝ้าระวัง
พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี ประเทศไทย
พ.ศ.2552. นนทบุรี: สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุม
โรค, พ.ศ; 2552.